

Андрухович Юрій Ігорович

- український поет, прозаїк, перекладач, есеїст.
Кандидат філологічних наук.

ЖИТТЄПИС

Народився: 13 березня 1960 року.

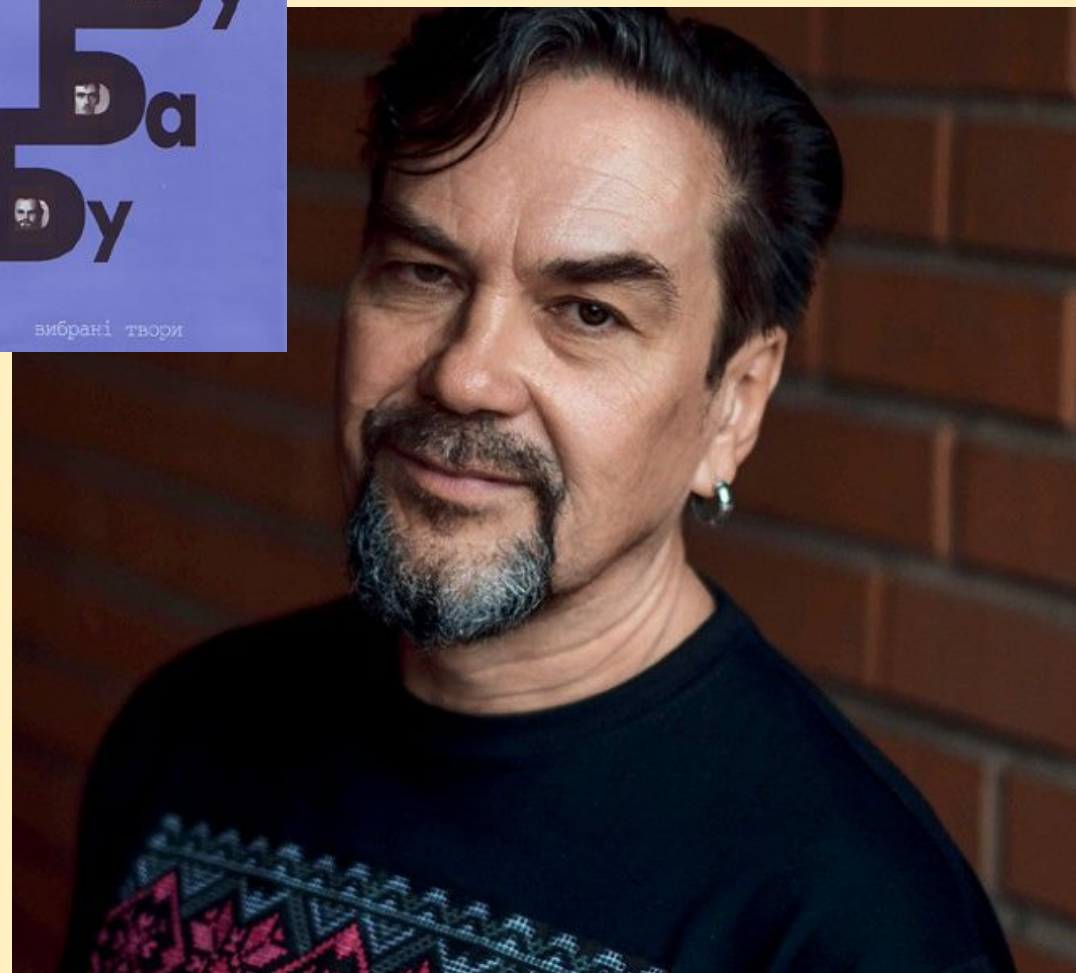
Місце народження: Станіслав (нині Івано-Франківськ).

Освіта: Навчався в спеціалізованій школі № 5 з поглибленим вивченням німецької мови. Закінчив редакторське відділення Українського поліграфічного Інституту у Львові (1982) та Вищі літературні курси при Літературному інституті ім. М.Горького в Москві (1991).

Діяльність: Наприкінці 1980-х відомий як активний діяч щойно створеного Народного Руху України. З 1991 року публікується у великих літературних журналах України. Співредактор часопису текстів і візій "Четвер" (1991—1996). Віце-президент АУП (1997—1999).

У юності Юрій був лідером відомої літературної групи Бу-Ба-Бу ("Бурлеск-Балаган-Буфонада"), яка об'єднала авторів з Києва, Львова, Станіслава. Один із засновників постмодерністської течії в українській літературі, яку умовно називають "станіславським феноменом". Представники цього напрямку активно розробляють поетику "карнавального" листа.

На початку 90-х років разом з Ю. Іздриком починає видавати перший в Україні постмодерністський журнал "Четвер". У 1985 році за результатами публікації двох книг віршів прийнятий у СП України, у 1991 році — за ідейним переконанням виходить зі складу Союзу письменників разом з декількома колегами і стає ініціатором установи Асоціації українських письменників. Наприкінці 80-х відомий як активний діяч первісного, ліберально-демократичного Руху.

Творчість

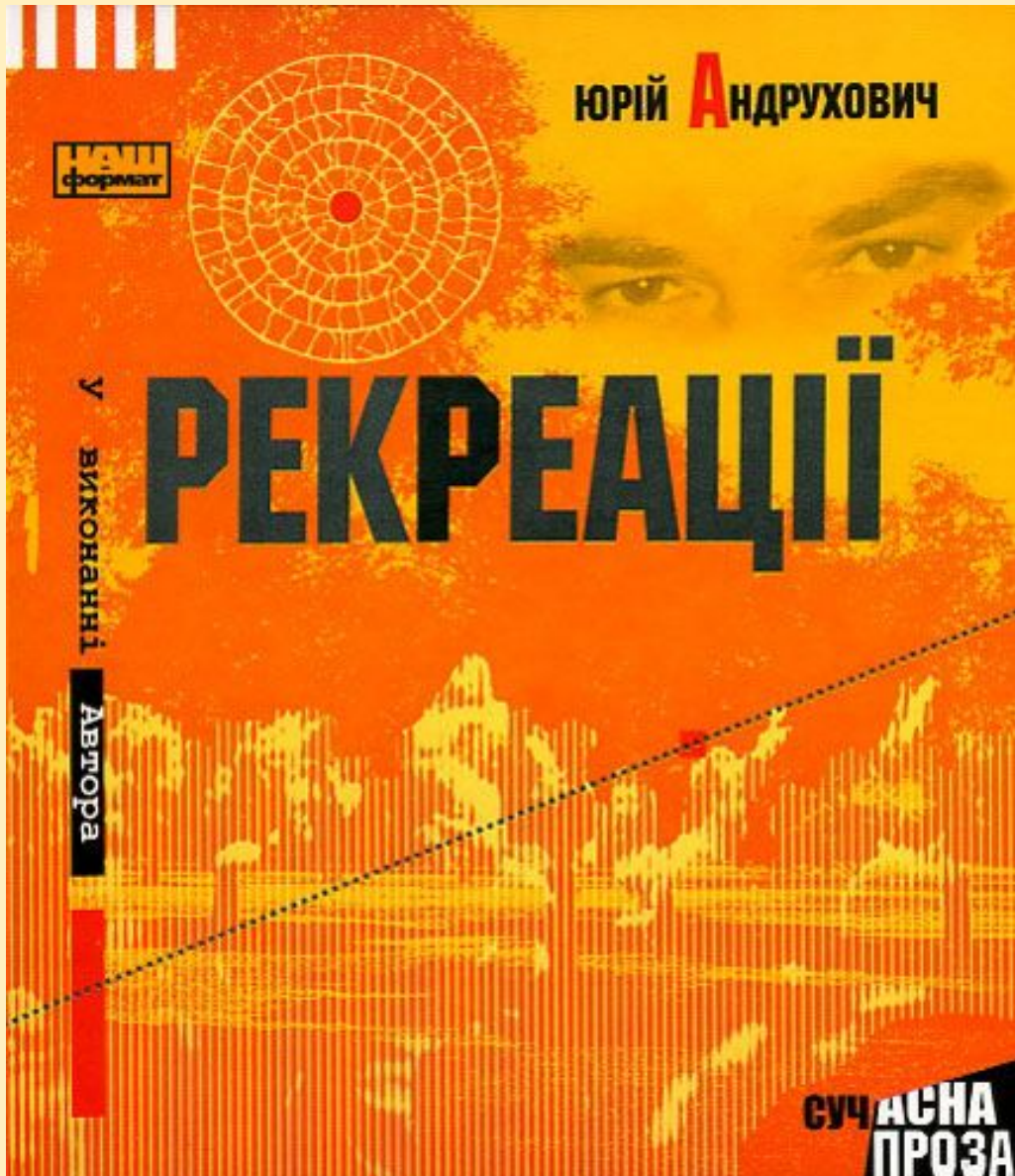
Творчий доробок Юрія Андруховича формально можна поділити на два головні річища: поетичне й прозове. Його поетичний дебют відбувся в першій половині 80-х років і завершився виходом у світ збірки «Небо і площі» (1985), загалом прихильно зустрінutoї критикою. Того ж таки року Юрій Андрухович разом із Віктором Небораком та Олександром Ірванцем заснував поетичну групу Бу-Ба-Бу, значення якої для кожного з трьох її учасників з роками змінювалося — від чогось на кшталт «внутрішнього таємного ордена» до «прикладної квазіфілософії життя».

Поетичні збірки

- «Небо і площі» (1985)
- «Середмістя» (1989)
- «Екзотичні птахи і рослини» (1991)
- «Екзотичні птахи і рослини з додатком „Індія“: Колекція віршів» (1997)
- «Пісні для мертвого півня» (2004)
- «Листи в Україну» (2013)

Оповідання

- «Зліва, де серце» (1989)
- «Трициліндровий двигун любові» (2007)
- «Лексикон інтисних міст» (2011)

«Рекреації» — перший роман Юрія Андруховича.
Опублікований у 1992 р.

Оповідка про початок 90-х і такий собі український варіант бразильського карнавалу — Свято Воскресаючого Духу, на яке потрапила компанія українських поетів.

Роман «Рекреації» уже давно зайняв почесне місце в пантеоні сучасної української літератури. У ньому якнайяскравіше розкрився потяг автора до гротеску і фантасмагорії.

У німецькому перекладі роман з'явився 2019 року під назвою "Karpatenkarneval".

Андрухович своїм твором прагнув змінити естетичну стратегію українського роману, звертаючись до мовлення, що охоплює різні пласти мови: тут відтворено живе мовлення людей кінця ХХ ст., народнорозмовну мовну стихію – від довоєнного галицького зразка до сучасного суржика, з використанням елементів жаргону.

Музика

Дебютна платівка «Самогон» містила 9 треків, 8 з яких — твори Ю.Андруховича, а 9-й — українська народна пісня «Зелена ліщинонька». Платівка вийшла у польській та в українській версіях. Друга частина трилогії «Цинамон» уперше зазвучала в Дрогобичі в 2008 році під час III міжнародного фестивалю Бруно Шульца, але видати платівку вдалося лише в квітні 2009 року. Вона являла собою цикл із 12 звукових картин на тексти зі збірки Ю.Андруховича «Екзотичні птахи та рослини». Проект «Цинамон» поєднує в собі поезію, музику та відео. Тексти Юрія Андруховича зі збірки «Екзотичні птахи та рослини» у виконанні автора завдяки музикантам з польського гурту «Карбідо» отримали несподівану музичну форму.

Як кажуть самі автори, «вона є поєднанням досконалої стриманості традиційного радіоспектаклю з енергетикою пост-року». Альбом складається із 12 звукових картин на одному диску та 5-частинної сьюїти «Індія» — на додатковому. «Абсент» є заключною частиною проекту. Як повідомляє мистецька агенція АртПоле, заключна частина триптиху «Абсент» презентовано 18 грудня о 19:00 у Київській консерваторії. Творці «Абсенту» уявляють його як оригінальний саундтрек до фільму, так ніколи і не реалізованого невідомим режисером за мотивами роману Юрія Андруховича «Перверзія». Назва «Абсент» є, звичайно, метафоричною. Це — своєрідний парафраз на тему улюбленого напою всіх декадентів, що, переломлюючись через «тексти Перфецького», несе в собі вістку про Полинову країну та її болісну відсутність у сучасній Європі.

Кіно і театр

- 1992 — режисер Андрій Дончик зняв за мотивами оповідань Юрія Андруховича кінофільм «Кисневий голод».
- 1994 — Андрухович стає сценаристом фільму «Амур і демон».
- 2013 — Андрухович бере участь у фільмах «Скільки Франкового у Франівську» та «Три кохання Фрака у Саніславові» із циклу «Франкове Прикарпаття». Режисер Мирослав Бойчук.
- 2016 — Українська читанка про Андруховича (фільм).

28 жовтня 2011 року польський Театр Танцю поставив п'єсу за мотивами роману Юрія Андруховича «Дванадцять обручів». У виставі «Carpe Diem» органічно поєднуються тексти Горація «Оди» та Юрія Андруховича «Дванадцять обручів», вважає головний хореограф Ева Вичіховська. Вона, окрім текстового симбіозу, вдається до оригінального синтезу хореографії, музики та візуальних спец ефектів. Зміна сценічного простору «вмонтована» у тіло вистави, а сценографію доповнює відео-проекція.

2 жовтня 2010 року на X Міжнародному театральному фестивалі «Золотий Лев-2010» у Львові Луганський обласний академічний український музично-драматичний театр представив прем'єру трагедії «Гамлет». Текст діалогів був узятий з перекладу Юрія Андруховича «Гамлета» Шекспіра.

Творчість Андруховича має значний вплив на перебіг сьогоденного літературного процесу в Україні, з його іменем пов'язані перші факти неупередженого зацікавлення сучасною українською літературою на Заході. Твори Андруховича перекладені польською, англійською, німецькою, російською, угорською, фінською, шведською, іспанською, чеською, словацькою мовами й есперанто.

Цитати

«Він (Янукович) не російську мову буде робити державною, а ту мову, якою спілкуються він і його оточення, — мову попси і блатняка».

«Усе, чого ми собі бажаємо, про що думаємо і чого сподіваємося, обов'язково з нами трапляється. Штука лише в тому, що завжди надто пізно і завжди якось не так».

«Кращі часи самі собою не настають — їх слід викликати і накликати, причому не тільки інакомисленням, але й інакомовленням. Іноді — інакокричанням».

«Світ цей занадто брутальний, аби можна було його змінити на краще за допомогою слів, але й занадто ніжний, аби щось у ньому змінити за допомогою куль».

Ю. Андрухович